

Månedens tema: Seksualitet

Seksualitet er en naturlig del av livet – også i alderdommen. Behovet for nærhet, intimitet, identitet og tilhørighet er fortsatt viktig for livskvaliteten. Som helsepersonell har vi et ansvar for å møte dette med respekt, verdighet og faglig trygghet.

I juni markerer vi også pridemåned. Det minner oss om at eldre ikke er en ensartet gruppe – de har ulike livserfaringer, identiteter og kjærlighetshistorier. Noen kan ha levd store deler av livet i skjul med sin seksuelle orientering eller kjønnsidentitet. Hvordan vi møter dette i tjenestene våre, betyr noe.

Hva bør vi være bevisste på?

- Rett til seksualitet og identitet - Alle har rett til å uttrykke sin seksualitet og identitet, uavhengig av alder, funksjonsevne eller bosted.
- Privatliv og verdighet - Legg til rette for privathet – både i hjemmet og på institusjon. Små tiltak kan ha stor betydning.
- Mangfold og inkludering - Husk at også eldre kan være skeive. Unngå antakelser om legning eller relasjoner, og bruk inkluderende språk.
- Samtykke og trygghet - Ved kognitiv svikt kan samtykkekompetanse være utfordrende. Her må vi gjøre faglige vurderinger og samarbeide med kollegaer og pårørende.
- Profesjonell rolle - Vi skal ikke delta i seksuell aktivitet, men kunne møte temaet åpent, gi støtte og bidra til gode rammer.
- Håndtering av utfordrende situasjoner - Uønsket seksuell atferd skal tas på alvor og følges opp på en respektfull og tydelig måte.

Vår holdning gjør en forskjell

Hvordan vi snakker om – eller unngår å snakke om – seksualitet, påvirker brukernes opplevelse av trygghet og verdighet. Å være åpen, respektfull og fordomsfri er en viktig del av helhetlig omsorg.

Spørsmål til etisk refleksjon

- Hvordan reagerer jeg når seksualitet tas opp av en bruker eller beboer?
- Hvilke holdninger har jeg – bevisst eller ubevisst – om eldre og seksualitet?
- Bidrar jeg til et miljø der også skeive eldre føler seg trygge og inkludert?
- Hvordan balanserer vi retten til selvbestemmelse med behovet for beskyttelse?
- Har vi gode nok rutiner for å ivareta privatliv og håndtere utfordrende situasjoner?
- Hvordan kan vi som kolleger støtte hverandre i å håndtere slike temaer på en god måte?

Co-pilot for Oslo kommune

Å anerkjenne seksualitet som en del av livet – også i eldreomsorgen – handler om respekt for hele mennesket. Ved å møte dette med åpenhet og faglighet, bidrar vi til økt livskvalitet og verdighet for dem vi er til for.

Mail	Viva Engage	Melde inn sak	Kompetansebroen
kekk@sy.e.oslo.kommune.no	VI/SAM/Klinisk etikk komité	https://forms.office.com/e/UH4fdPL52Z	Klinisk etikk komité Oslo Kommune